

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНІ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ’Я»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Епідеміологія та принципи доказової медицини

повна назва навчальної дисципліни

ступінь освіти	магістр
галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	шифр і назва галузі знань 222 Медицина
освітньо-професійна програма	код і найменування спеціальності Медицина
статус дисципліни	назва освітньо-професійної програми обов'язкова

Розробники:
Науково-педагогічні працівники кафедри
соціально-гуманітарних та біомедичних
дисциплін

Гарант освітньо-професійної
програми:
проф., д.мед.н. Довгаль М.А.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри соціально-
гуманітарних та біомедичних дисциплін

Завідувач кафедри
проф., д.мед.н. Марина Довгаль

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії,
протокол від 19.03.2025 р. №1.

Голова методичної комісії
проф., д.мед.н. Марина Довгаль

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки магістрів спеціальності (222 Медицина) галузі знань (22 Охорона здоров'я).

Предметом навчальної дисципліни є епідемічний процес інфекційних хвороб, що реалізується через різні механізми та шляхи передачі, а також епідемічний процес соматичних захворювань, що реалізується через розгорнутий у часі вплив генетичних, небезпечних: хімічних, фізичних чи біологічних факторів у повсякденному житті окрім взятої людини, інтенсивність впливу яких залежить від умов середовища та соціально-гігієнічних навичок, інструментом вивчення є: епідеміологічний метод дослідження, заснований на принципах доказової медицини.

Міждисциплінарні зв'язки: для освоєння дисципліни необхідні знання, уміння та навички таких дисциплін, як: медична біологія, медична та біологічна фізика, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, мікробіологія, вірусологія, імунологія, гігієна, інфекційні хвороби, латинська мова, історія медицини, безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» є: формування у майбутніх фахівців знань, умінь і компетенцій, а також виховання культури безпеки життя, для забезпечення ефективного управління епідемічним процесом небезпечних інфекційних хвороб, профілактичних зasad щодо виникнення соматичних захворювань, що у більшій мірі є соціально-обумовленими для реалізації пріоритетності принципу первинної профілактики. Підготовка фахівців, які володіють необхідним обсягом теоретичних і практичних знань для організації та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб з різними механізмами передачі.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких компетентностей:

Загальна компетентність за освітньо-професійною програмою

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Фахова компетентність за освітньо-професійною програмою

ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
ФК14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
ФК20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
ФК25	Дотримання професійної та академічної добroчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **програмних результатів навчання**:

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки з позиції доказової медицини у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення

	досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
ПРН15	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально- евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
ПРН19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПРН20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
ПРН21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН22	Застосовувати статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я
ПРН25	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН30	Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів –3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин -90	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки: 4	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи студента – 40	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II магістерський	Семестр 8й	
		Лекційні – 10	
		Практичні – 40	
		Самостійна робота –40	
		Вид контролю: диф.залік	

3.1. Теми лекцій

Тема лекції		Kількість годин
1	Вчення про епідемічний процес. Принципи доказової медицини	3
2	Імунопрофілактика інфекційних хвороб	3
3	Епідеміологічна характеристика інфекцій дихальних шляхів	2
4	Епідеміологічна характеристика кишкових інфекцій	2
Усього		10

3.2. Теми практичних занять

Тема заняття	Кількість годин
Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів	5
Основи доказової медицини. Аналітичні та експериментальні методи епідеміологічних досліджень	5
Імунопрофілактика інфекційних хвороб	5
Види і методи дезінфекції. Стерилізація і її етапи, контроль	5
Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерозольним механізмом передавання збудників	5
Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі збудників (шигельози, черевний тифі паратифи, гепатит А).	5
Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб з контактним та множинними механізмами передачі.	5
Підсумкове заняття	5
Усього	40

3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
	Не заплановано	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи за темами

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Епідеміологічна характеристика внутрішньолікарняних інфекцій	40
	Усього	40

5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 200-бальною шкалою.

5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень наведені у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНІ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ’Я».

5.2. Форми і критерії поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань

самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Оцінювання поточної успішності студента здійснюється на кожному занятті (теоретичні знання та практичні навички) шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за національною чотирибалльною шкалою («5», «4», «3», «2»):

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою.

Оцінка «4» (добре) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичного завдання.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача освіти невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи завдання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутньою діяльністю, на достатньому рівні володіє державною мовою.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до таблиць 1 та 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються ДЗ або екзаменом)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83-3,86	92
4.87-4,9	117	3.79-3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7-3,73	89
4.75-4,78	114	3.66-3,69	88
4.7-4,74	113	3.62-3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54-3,57	85
4.58-4,61	110	3.49-3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33-3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25-4,28	102	3.18-3,2	76
4.2-4,24	101	3.15-3,17	75
4.16-4,19	100	3.13-3,14	74
4.12-4,15	99	3.1-3,12	73
4.08-4,11	98	3.07-3,09	72
4.04-4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95-3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала

5	200	4.22- 4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19- 4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17- 4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14- 4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12- 4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09- 4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07- 4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04- 4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02- 4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99- 4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97- 3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94- 3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92- 3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89- 3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87- 3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84- 3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82- 3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79- 3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77- 3,78	151	3-3,01	120

4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Види поточного контролю: усний, письмовий (різновидом є тестовий).

Форми поточного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, проведення термінологічних диктантів, розв'язання письмових завдань, написання есе, розв'язання практичних ситуацій тощо.

Для здійснення поточного контролю викладачем розробляється методичне забезпечення з тієї чи іншої навчальної дисципліни (перелік питань та завдань практичного змісту, тестові завдання тощо).

5.3. Структура підсумкового семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма підсумкового семестрового контролю – *диференційний залік*.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації

1. Епідеміологія / За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова Книга, 2012.
2. Виноград Н.О., Василишин З.П., Козак Л.П., Романенко Т.А. Загальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2010.
3. Флетчер Р., Флетчер С., Вагнер Э. Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины.- М., 2004. – 347 с.
4. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань // В.М. Лехан, Ю.В. Вороненко, О.П. Максименко та ін. - Д.:АРТ-ПРЕС, 2004.- 184 с.
5. Основи доказової медицини / за редакцією М.П. Скакун. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 244 с.
6. Gary D. Friedman. Primer of epidemiology. 5-th ed. p. McGraw-Hill: Professional, - 2004. – 401 р.
7. [www.cdc.gov//.../index.html](http://www.cdc.gov/)
8. Путеводитель читателя медицинской литературы. Принципы клинической практики, основанной на доказанном / Под ред. Г.Гайята, Д. Ренни. – М., 2003. – 382 с.
9. Триша Гринхольд. Основы доказательной медицины. – М., 2004. – 240 с.
10. Европейская база данных «Здоровье для всех», (режим доступу: www.euro.who.int/ru/home).